

Handleiding - Didactische tips

Project 'De hele wereld in de supermarkt'

Educatief lessenpakket

5de en 6de leerjaar

Lesdoelen, eindtermen en minimumdoelen

Het educatief lessenpakket 'De hele wereld in de supermarkt' zet de leerlingen aan om kennis te maken met de vele facetten van het winkelen, de supermarkt, de levensmiddelen, het leveringsproces, gezonde voeding, duurzaamheid, ...

De lessen, activiteiten en opdrachten nodigen de leerlingen uit om alle facetten van het winkelen te volgen, inclusief een kijk op de activiteiten in de supermarkt.

Elke les beantwoordt aan de lesdoelen, de eindtermen en de minimumdoelen.

Educatief lessenpakket

'De hele wereld in de supermarkt'

5de en 6de leerjaar

LES	TIJD
» Les 1 - Quiz! Quiz! Quiz!	25 minuten
» Les 2 – Afscheid van de kruidenier	50 minuten
» Les 3 – Een wel héél lange weg	100 minuten
» Les 4 – De hele wereld in de supermarkt	50 minuten
» Les 5 – Houdbaarheidsdatum	50 minuten
» Les 6 – Een dikke duim voor het voedsel	25 minuten
» Les 7 – Kiezen voor gezonde voeding	100 minuten
» Les 8 – Vegetarisch en veganistisch	50 minuten
» Evaluatie – Dit weet, ken en kan ik	25 minuten

Inleiding

In het leven van de mens neemt de supermarkt vandaag de dag een ontzettend belangrijke plaats in. De keuze die de klant kan maken, is indrukwekkend. Het lijkt evident, maar ooit ging het er anders aan toe.

Samen met de leerlingen nagaan waar en hoe overgrootouders de levensmiddelen aankochten, is bijzonder interessant. Ook de geschiedenis van de supermarkt en de alsmaar groeiende populariteit ervan boeit de leerlingen.

Het ruilen van voedsel in de Oudheid, het winkelen in de Middeleeuwen, de opening van de eerste supermarkten wereldwijd en later in ons land in de Nieuwe tijden, de modernisering ervan in Onze tijd ... zijn effenaf boeiende thema's.

Levensmiddelen, droge voeding, cosmetica, vlees- en viswaren, beleg, drank, huishoudmateriaal, kledij, elektrische toestellen, ... je vindt het er vandaag de dag allemaal.

De directie van de supermarkt houdt vanzelfsprekend rekening met de kieskeurigheid van de klant. Maar ook aandacht voor gezonde voeding, duurzaamheid, de steun aan lokale boeren, de duidelijke etikettering en het gemakkelijk ontcijferen ervan, het maken van bewuste keuzes, het aanbieden van seizoensgroenten, de inhoud van de brooddoos, kooktips, voedingswaarden, het efficiënt winkelen, het consumeren, het aanbieden van duurzame assortimenten, de eco-score, respect voor

de ecologische voetafdruk, het duurzaam goederenvervoer... is bijzonder groot.

Vandaar de bewuste keuze voor de lesitems 'Een wel héél lange weg', 'De hele wereld in de supermarkt', 'Houdbaarheidsdatum', 'Een dikke duim voor het voedsel', 'Kiezen voor gezonde voeding', 'Vegetarisch en veganistisch' ...

Dit digitaal lessenpakket biedt eveneens heel wat leer- en ervaringsmomenten en -mogelijkheden buiten de school.

Met de gedifferentieerde educatieve uitgaven wil de opdrachtgever Colruyt Group de kinderen eveneens aanzetten om positieve keuzes te maken wat betreft de zorg voor het milieu en de natuur, de ecologische voetafdruk en duurzaamheid.

Het educatief lessenpakket voor de leerlingen van het vijfde en zesde leerjaar vangt aan met een quiz.

In de les 'Afscheid van de kruidenier' krijgen de leerlingen een overzicht van de activiteiten van de kruidenier vanaf het prille begin in de middeleeuwen tot aan de opkomst van de warenhuizen en de supermarkten.

De les 'Een wel héél lange weg' nodigt de leerlingen uit om na te gaan welke weg de levensmiddelen afleggen vooraleer die in de supermarkt te koop worden aangeboden.

In de les 'De hele wereld in de supermarkt' wordt meegegeven dat veel goederen en levensmiddelen worden ingevoerd vanuit de hele wereld.

De les 'Houdbaarheidsdatum' wil benadrukken dat veel levensmiddelen wettelijk gedurende een bepaalde tijd kunnen worden geconsumeerd.

In de les 'Een dikke duim voor het voedsel' ligt de focus op het belang van de voedingsstoffen.

Uiteraard is er ook aandacht voor het bewust kiezen voor gezonde voeding, de voedingsdriehoek, een gezond ontbijt, de broodjeslunch, de brooddoos, ... Dit gebeurt in de les 'Kiezen voor gezonde voeding'.

De les 'Vegetarisch en veganistisch' sluit aan bij het groeiend aantal consumenten dat afstand neemt van de klassieke keuken.

Het les- en werkboek 'De hele wereld in de supermarkt' sluit af met een evaluatie op de maat van de leerlingen van het vijfde en zesde leerjaar.

De inhoud van dit educatief pakket zet de leerlingen tevens aan om te exploreren met het doel info te sprokkelen over de vele facetten van het winkelen en de supermarkt.

Aanpak

De structuur en de opbouw van deze lessen hebben oog voor het systematisch denken, digitaal en duurzaamheidsgeleerdheid, brede vaardigheden zoals creativiteit, communicatie, samenwerken, kritisch denken ...

De keuze voor de sterke leerlijn leren leren én de evaluatie vertaalt zich o.a. in de studiewijzer 'Dit weet, ken en kan ik', herhalingsmomenten ...

Les 1: Quiz! Quiz! Quiz!

Specifieke lesdoelen

1. De kinderen kennen het systeem van het oplossen van vragen door middel van multiple choice.
2. De kinderen kunnen vragen oplossen aan de hand van multiple choice.
3. De kinderen kennen basisinfo over het winkelen, de supermarkt, de gezonde voeding, ...
4. De kinderen kunnen de gekende basisinfo aanstippen.

Lesmateriaal

- » Educatieve uitgave 'De hele wereld in de supermarkt' p.1, p.2 en p.3
- » Voor elke leerling een print van p.2 en p.3
- » Schrijfgerei
- » Kladbladen

Lesverloop

1. Instap

Projecteer op het digitale bord de cover (p.1) van de educatieve uitgave 'De hele wereld in de supermarkt'.

Vraag de leerlingen om de illustraties te becommentariëren:

- » Zicht op de supermarkt ...
- » Afdeling 'droge voeding' ...
- » Vrachtwagen levert goederen aan supermarkt ...
- » Aardappelveld ...
- » Serre waarin tomaten worden gekweekt ...
- » Klant neemt melk uit de rekken ...
- » Zicht op het magazijn ...
- » De nutri-score ...
- » De streepjescode ...

Herneem de relevante omschrijvingen.

Geef mee dat je het met de leerlingen in een aantal lessen wil hebben over de activiteiten van de kruidenier vanaf het prille begin in de middeleeuwen, de weg die levensmiddelen afleggen vooraleer die in de supermarkt in de rekken liggen, het invoeren van goederen vanuit landen wereldwijd, het belang van de houdbaarheidsdatum, het belang van voedingsstoffen, de keuze voor gezond voedsel, de voedingsdriehoek, een gezond ontbijt, de broodjeslunch, de brooddoos, de warme maaltijd, vegetarisch en veganistisch voedsel en nog veel meer.

2. Kern

2.1 Vragenronde

Stel de leerlingen voor om aan de hand van een vragenronde de kennis over het winkelen, de supermarkt, gezonde voeding ... op te frissen.

Benadruk dat het evident is dat wellicht niet iedereen álle correcte antwoorden kan aanstippen.

Verduidelijk de extra opdracht: het woord noteren dat telkens achter het correcte antwoord staat.

2.2 Vragen en antwoorden op een rij

De leerlingen beschikken over een print van pagina's 2 en 3.

Een leerling leest hardop wat in de tekstballon staat.

Om de beurt lezen de leerlingen een vraag plus de drie antwoorden hardop.

2.3 Multiple choice

De leerlingen vinken het naar hun mening correcte antwoord aan.

2.4 Correctie

Verbeter en corrigeer klassikaal.

Geef mee dat wie het wenst extra info kan krijgen.

Oplossing

1 en b – 2 en a – 3 en a – 4 en a – 5 en c – 6 en c – 7 en b – 8 en b – 9 en c – 10 en a – 11 en a – 12 en c – 13 en a – 14 en b – 15 en b

Sleutelzin

De stoffen die onze cellen van het lichaam nodig hebben, zoals vitamines, noem je voedingsstoffen.

3. Slot

Projecteer pagina's 2 en 3 op het digitaal bord.

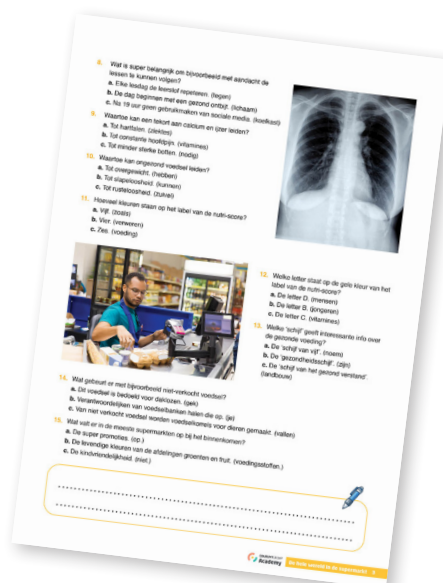
Vraag de leerlingen om de illustraties te becommentariëren:

- » Vuurstenen ...
- » Afbeelding Cullen ...
- » Röntgenfoto skelet ...
- » Kassa's in de supermarkt ...

Vraag naar de link met de inhoud van de erbij horende vraag.
Stuur bij indien nodig.

Bespreek met de leerlingen ...

- » Wat zal je onthouden?
- » Wat wist je niet?
- » Vond je de vragenronde interessant?

Les 2: Afscheid van de kruidenier

Specifieke doeleinden

1. De kinderen kennen de activiteiten van de kruidenier in de middeleeuwen.
2. De kinderen kunnen met eigen woorden info geven over de activiteiten van de kruidenier in de middeleeuwen.
3. De kinderen kennen de veranderingen die de kruidenier te wachten staan vanaf het einde van de 19de eeuw.
4. De kinderen kunnen met eigen woorden info geven over de veranderingen die de kruidenier te wachten staan vanaf het einde van de 19de eeuw.
5. De kinderen kennen de omstandigheden die aanleiding geven tot het ontstaan van de eerste warenhuizen.
6. De kinderen kunnen met eigen woorden info geven over de omstandigheden die aanleiding geven tot het ontstaan van de eerste warenhuizen.
7. De kinderen kennen de omstandigheden wat het winkelen betreft voor zowel de winkelier, de kruidenier als de verantwoordelijke van de supermarkt tijdens de oorlogsjaren.
8. De kinderen kunnen met eigen woorden info geven over de omstandigheden wat het winkelen betreft voor zowel de winkelier, de kruidenier als de verantwoordelijke van de supermarkt tijdens de oorlogsjaren.
9. De kinderen kennen de verdere evolutie van de supermarkt.
10. De kinderen kunnen met eigen woorden info geven over de verdere evolutie van de supermarkt.
11. De kinderen kunnen van de lesitems een samenvatting geven.

Lesmateriaal

- » Educatieve uitgave 'De hele wereld in de supermarkt' p.4, p.5, p.6, p.7, p.8, p.9 en p.10
- » Voor elke leerling een print van p.4, p.5, p.6, p.7, p.8, p.9 en p.10
- » Schrijfgerei
- » Whiteboard
- » Schrijfstift

Vooraf

Breng de ouders op de hoogte dat je tijdens de w.o.-lessen het thema 'Afscheid van de kruidenier' bespreekt.

Vraag hun medewerking – bijvoorbeeld via de schoolagenda of via de sociale media – om voor de lesitems interesse te tonen.

Wist je dat tot
halfweg de 19de
eeuw de kruidenier
de levensmiddelen
verkocht in een
eenvoudige woning?

Lesverloop

1. Instap

Vraag de leerlingen of iemand info kan geven over de tijd dat er geen warenhuizen noch supermarkten waren. Herneem wat relevant is.

Stel voor om in de teletijdmachine te stappen en kennis te maken met de activiteiten van de kruidenier vanaf de middeleeuwen, alsook met de grote veranderingen die de kruidenier te wachten staan en die zullen leiden tot het ontstaan van warenhuizen en supermarkten.

Noteer de items van de les 'Afscheid van de kruidenier' op het whiteboard.

1. De 'cruidenier'
2. Grote veranderingen
3. Welkom in de winkel
4. De eerste warenhuizen
5. Oorlogsjaren
6. Later

Op een rij

Wijs naar het overzicht. Nodig de leerlingen uit voor een bijzonder interessante les.

2. Kern

2.1 De 'cruidenier'

Projecteer het lesitem '1 De cruidenier'(p.4) op het digitaal bord.

Wijs naar het whiteboard -> 1 De 'cruidenier' ...

Een leerling leest hardop wat in de tekstballon staat.

Focus op de illustraties:

- » Schilderij 'De kruidenierswinkel 1647' van Gerard Dou ...
- » Een middeleeuwse markt ...
- » Een gildehuis ...
- » Beeld van de heilige Nicolaas ...

Vraag de leerlingen om de afbeeldingen te becommentariëren. Herneem wat relevant is.

Geef mee dat de illustraties infoblokjes in de verf zetten.

De leerlingen beschikken over een fotokopie van pagina 4.

Presenteer de opdracht.

- » De infoblokjes stil lezen, telkens aanvinken – met groen of rood – of de verstrekte info al of niet gekend is.

Benadruk dat je wie het wil extra uitleg geeft over de verstrekte info.

De leerlingen lezen de infoblokjes stil en vinken aan met groen of rood.

Klaar met het stillezen van de infoblokjes? Om de beurt lezen de leerlingen een infoblokje hardop.

2.2 Grote veranderingen

Projecteer het lesitem '2 Grote veranderingen' (p.5) op het digitaal bord.

Wijs naar het whiteboard -> 2 Grote veranderingen ...

Focus op de illustraties:

- » Klassieke kruidenierswinkel in de 19de eeuw ...
- » Voorbeelden van eerste merkartikelen eind 19de eeuw ...
- » Marktscène begin 20ste eeuw ...

Vraag de leerlingen om de afbeeldingen van commentaar te voorzien. Herneem wat relevant is.

Geef mee dat de illustraties infoblokjes 'kleur' geven.

De leerlingen beschikken over een print van pagina 5.

Herneem de opdracht:

- » de infoblokjes stil lezen, telkens aanvullen – met groen of rood – of de verstrekte info al of niet gekend is.

Geef mee dat je extra info verstrekt indien gewenst.

De leerlingen lezen de infoblokjes stil en vinken aan met groen of rood.

Na het stillezen en aanvinken, lezen de leerlingen om de beurt een infoblokje hardop.

2.3 Welkom in de winkel

Projecteer het lesitem '3 Welkom in de winkel' (p.6) op het digitaal bord.

Wijs naar het whiteboard -> 3 Welkom in de winkel ...

Focus op de illustraties:

- » Kruidenierswinkel anno 1939 – 1940 ...
- » Zicht op ijzeren blikken waarin koffie, meel ..., alsook op bokaal waarin snoep ...
- » Kruidenierswinkel anno halfweg de 20ste eeuw ...

Vraag de leerlingen om de illustraties te becommentariëren. Herneem wat relevant is.

Geef mee dat de afbeeldingen infoblokjes in de verf zetten.

De leerlingen beschikken over een fotokopie van pagina 6.

Herneem de opdracht:

- » de infoblokjes stil lezen, telkens aanvinken – met groen of rood – of de verstrekte info al of niet gekend is.

Benadruk dat je wie het wil extra uitleg geeft over de verstrekte info.

De leerlingen lezen de infoblokjes stil en vinken aan met groen of rood.

Klaar met het stillezen van de infoblokjes? Om de beurt lezen de leerlingen een infoblokje hardop.

2.4 De eerste warenhuizen

Projecteer naast pagina 6 ook pagina 7 op het digitaal bord met als lesitem '4 De eerste warenhuizen'.

Wijs naar het whiteboard -> 4 De eerste warenhuizen ...

Focus op de illustraties:

- » Michael J. Cullen in de winkel ...
- » Zicht op depot anno 1930 ...

Vraag de leerlingen om de afbeeldingen van commentaar te voorzien. Herneem wat relevant is.

Benadruk dat de illustraties enkele infoblokjes 'kleur' geven.

De leerlingen beschikken over een print van pagina 7.

Wellicht begrijpen de leerlingen de opdracht.

Geef mee dat je extra uitleg over de inhoud van de infoblokjes wil geven indien gewenst.
De leerlingen lezen de infoblokjes stil en vinken aan met groen of rood.
Na het stillezen en aanvinken, lezen de leerlingen om de beurt een infoblokje hardop.

2.5 Oorlogsjaren

Wijs naar het whiteboard -> 5 Oorlogsjaren ...

Focus op de afbeeldingen:

- » Voorbeeld van rantsoenbon ...
- » Zicht op verpakking van cichorei ...
- » Voorbeeld van kartonnen schoenen ...

De leerlingen becommentariëren de illustraties. Herneem wat relevant is.
Benadruk dat de afbeeldingen een aantal infoblokjes in de verf zetten.
Geef nog eens mee dat wie het wil extra uitleg kan krijgen over de verstrekte info.
De leerlingen lezen de infoblokjes stil en vinken aan met groen of rood.
Klaar met het stillezen en aanvinken? Om de beurt lezen de leerlingen een infoblokje hardop.

2.6 Later ...

Projecteer het lesitem '6 Later ...' (p.8) op het digitaal bord.

Wijs naar het whiteboard -> 6 Later ...

Focus op de illustraties:

- » Warenhuis met meerdere verdiepingen anno de jaren 50 ...
- » Kruidenier maakt een praatje met een klant anno halfweg de 20ste eeuw ...
- » Zicht op kasregister, alsook zicht op scanapparaat ...
- » Zicht op streepjescode op verpakking ...
- » Kleine en grote flessen spuitwater ...

De leerlingen becommentariëren de afbeeldingen. Herneem wat relevant is.
Geef mee dat je aan wie het wenst extra uitleg geeft over de inhoud van de infoblokjes.
De leerlingen lezen de infoblokjes stil en vinken aan met groen of rood.
Na het stillezen een aanvinken, lezen de leerlingen om de beurt een infoblokje hardop.

2.7 Op een rij

Projecteer het lesitem 'Op een rij' (p.9 en p.10) op het digitaal bord.

Focus op de opdracht:

- » de items van de les 'Afscheid van de kruidenier' stil lezen en elk item samenvatten door gebruik te maken van een spinnenweb.

Lees de opdracht hardop.

Ga na of iedereen de opdracht begrijpt.

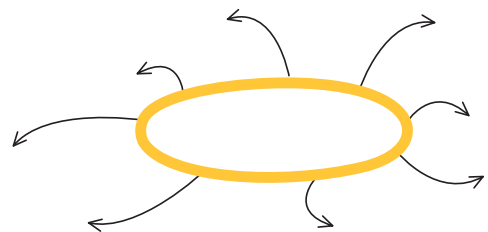
Verduidelijk indien nodig.

De leerlingen beschikken over een fotokopie van pagina 9 en pagina 10.

Voorzie voldoende tijd om deze opdracht uit te voeren.

De opdracht kan ook als huistaak worden opgegeven.

Corrigeer en verbeter individueel. Stuur bij indien nodig.

3. Slot

3.1 Vraag en antwoord

Focus op de opdracht waarmee de les 'Afscheid van de kruidenier' wordt afgesloten:

- » over elk item twee vragen maken, deze aan een klasgenoot presenteren en zijn/haar vragen beantwoorden.

Ga na of het uitvoeren van de opdracht al of niet vlot verloopt. Stuur bij indien nodig.

3.2 Overzicht

Focus op het whiteboard.

Een leerling leest de items van het overzicht van de les 'Afscheid van de kruidenier' hardop.

Stel voor om aan de hand van de items nog eens na te denken over de inhoud van de les.

Nodig zes leerlingen uit om voor de klas om de beurt met eigen woorden een kort overzicht te geven van de zes lesitems. Indien nodig, stuur bij. Waardeer de inbreng van de leerlingen.

3.3 Feedback

Bespreek met de leerlingen ...

- » Wat zal je onthouden?
- » Wat wist je niet?
- » Vond je de les 'Afscheid van de kruidenier' interessant? Motiveer.

Sluit de les af met de vraag of iemand nog extra info wenst.

Les 3: Een wel héél lange weg

Specifieke lesdoelen

1. De kinderen kennen het verloop van het inkopen van goederen en levensmiddelen bedoeld voor de supermarkt.
2. De kinderen kunnen het verloop schetsen van het inkopen van goederen en levensmiddelen bedoeld voor de supermarkt.
3. De kinderen kennen het verloop van het leveringsproces van goederen en levensmiddelen bedoeld voor de supermarkt.
4. De kinderen kunnen het verloop schetsen van het inkopen van goederen en levensmiddelen bedoeld voor de supermarkt.
5. De kinderen kennen het verloop van het bestellen van goederen en levensmiddelen bedoeld voor de supermarkt.
6. De kinderen kunnen het verloop schetsen van het bestellen van goederen en levensmiddelen bedoeld voor de supermarkt.
7. De kinderen kennen het verloop van het leveren van goederen en levensmiddelen bedoeld voor de supermarkt.
8. De kinderen kunnen het verloop schetsen van het leveren van goederen en levensmiddelen bedoeld voor de supermarkt.
9. De kinderen kennen de werkzaamheden in het magazijn van de supermarkt.
10. De kinderen kunnen info geven over de werkzaamheden in het magazijn van de supermarkt.

Lesmateriaal

- » Educatieve uitgave 'De hele wereld in de supermarkt' p.11, p.12 en p.13
- » Voor elke leerling een print van p.11, p.12 en p.13
- » Schrijfgerei
- » Potlood
- » Gum
- » Whiteboard
- » Schrijfstift

Vooraf

Breng de ouders op de hoogte dat je tijdens de w.o.-lessen het thema 'Een wel héél lange weg' bespreekt. Vraag hun medewerking – bijvoorbeeld via de schoolagenda of via de sociale media – om voor de lesitems interesse te tonen.

Lesverloop

1. Instap

Vraag de leerlingen of iemand info kan geven over de weg die goederen en levensmiddelen afleggen vooraleer die uiteindelijk op de juiste plaats in de supermarkt terechtkomen. Herneem wat relevant is. Stel voor om samen – stap voor stap – die weg te beschrijven. Noteer de items van de les 'Een wel héél lange weg' op het whiteboard.

1. Inkopen
 - Afspraken
 - Tussenin
2. Leveren
3. Bestellen
4. Naar de supermarkt
5. Levering
6. In het magazijn
7. In de supermarkt

Wijs naar het overzicht. Nodig de leerlingen uit voor een interessante les.

2. Kern

2.1 Inkopen

Projecteer het lesitem '1 Inkopen' (p.11) van de les 'Een wel héél lange weg' op het digitaal bord.

Wijs naar het whiteboard

» 1. Inkopen

Afspraken

Tussenin

Een leerling leest hardop wat in de tekstballon staat.

Focus op de illustraties:

» Specialist proeft een levensmiddel ...

» Zicht op de vergaderruimte: er wordt onderhandeld ...

Vraag de leerlingen om de afbeeldingen te becommentariëren. Herneem wat relevant is.

Geef mee dat de illustraties infoblokjes in de verf zetten.

De leerlingen beschikken over een fotokopie van pagina 11.

Presenteer de opdracht.

» De infoblokjes stil lezen en de zinnen aanvullen.

Wijs naar het lesitem 'Kiezen'. Om de beurt lezen leerlingen een woord hardop.

Stel voor om allereerst de aan te vullen tekst door te nemen, vervolgens opnieuw stil te lezen en met potlood de zinnen aan te vullen.

Benadruk dat je wie het wil extra info geeft over de verstrekte info.

De leerlingen nemen de aan te vullen tekst door, lezen de infoblokjes opnieuw stil en vullen de zinnen aan.

Corrigeer en verbeter klassikaal.

Oplossing

1 Inkopen

» specialisten – supermarkt

» producten – eisen

» smaak – voeding

» Tomaten – grootte

» inkoop – fabrikant – zinvol

Kiezen

contract - eisen - fabrikant -
grootte - groothandelaar -
hoeveelheden - inkoop - klant -
prijs - producent - producten -
smaak - specialisten - supermarkt -
tomaten - voeding - winst - zinvol

- » contract – producent

Tussenin

- » groothandelaar – hoeveelheden
- » prijs – winst – klant

Sluit het lesitem af: om de beurt lezen de leerlingen een infoblokje hardop.
Vraag de leerlingen of iemand extra info wenst.

2.2 Leveren

Projecteer pagina 12 op het digitaal bord.

Wij naar het whiteboard -> 2 Leveren ...

Focus op de illustratie:

- » Grote vrachtwagen wordt vol geladen met levensmiddelen ...

Vraag de leerlingen om de afbeelding van commentaar te voorzien. Herneem wat relevant is.

Wijs erop dat de illustratie een link heeft met de info.

De leerlingen beschikken over een fotokopie van pagina 12.

Herneem de opdracht:

- » de infoblokjes stil lezen en de zinnen aanvullen.

Wijs naar het lesitem 'Kiezen'. Om de beurt lezen leerlingen een woord hardop.

De leerlingen maken kennis met de aan te vullen tekst, lezen de infoblokjes opnieuw stil en vullen de zinnen aan.

Geef mee dat je indien nodig verduidelijkt.

Corrigeer en verbeter klassikaal.

Oplossing

2 Leveren

- » inkoop – producent
- » fabrikant – goederen
- » supermarkt – buitenland – vliegtuig
- » levensmiddelen – koelruimte
- » depot – versheid

Sluit het lesitem af: om de beurt lezen de leerlingen een infoblokje hardop.

Vraag de leerlingen of iemand extra info wenst.

2.3 Bestellen

Wijs naar het whiteboard -> 3 Bestellen ...

Focus op de illustraties:

- » De manager aan het werk in het kantoor ...
- » Vorkheftruck schuift hoeveelheid goederen op de laadbrug ...

Vraag de leerlingen om de afbeeldingen te becommentariëren. Herneem wat relevant is. Geef mee dat de illustraties de info in de verf zetten.

Herneem de opdracht:

- » de infoblokjes stil lezen en de zinnen aanvullen.

Wijs naar het lesitem 'Kiezen'. Om de beurt lezen leerlingen een woord hardop.

De leerlingen maken kennis met de aan te vullen tekst, lezen de infoblokjes opnieuw stil en vullen de zinnen aan.

Geef mee dat je indien nodig verduidelijkt.

Corrigeer en verbeter klassikaal.

Oplossing

3 Bestellen

- » hoofdzetel – schema
- » digitaal – rekken
- » vervoerdocumenten

Sluit het lesitem af: om de beurt lezen de leerlingen een infoblokje hardop.

Vraag de leerlingen of iemand extra info wenst.

2.4 Naar de supermarkt

Projecteer pagina 13 op het digitaal bord.

Wijs naar het whiteboard -> 4 Naar de supermarkt ...

De leerlingen beschikken over een print van pagina 13.

Wellicht begrijpt iedereen de opdracht. Wijs naar het lesitem 'Kiezen'.

De leerlingen lezen de aan te vullen tekst stil, lezen de infoblokjes opnieuw stil en vullen de zinnen aan. Wie het wil, kan om verduidelijking vragen.

Corrigeer en verbeter klassikaal.

Oplossing

4 Naar de supermarkt

- » supermarkt
- » vrachtwagen – voeding – droge – kledij
- » chauffeur – bestellingen

Sluit het lesitem af: om de beurt lezen de leerlingen een infoblokje hardop.

Pols bij de leerlingen of iemand extra info wenst.

2.5 Levering

Wijs naar het whiteboard -> 5 Levering ...

Focus op de illustratie:

- » Zicht op mini-containers in vrachtwagen ...

Vraag de leerlingen om de afbeelding te verduidelijken. Herneem wat relevant is. Bevestig dat de illustratie een link heeft met de verstrekte info.

Wijs naar het lesitem 'Kiezen'. De leerlingen voeren de opdracht uit. Wie het wil kan om verduidelijking vragen.

Corrigeer en verbeter klassikaal.

Oplossing

5 Levering

- » opslagruimte – nachtrit
- » leeggoed

Sluit het lesitem af: om de beurt lezen de leerlingen een infoblokje hardop.

Ga na of iemand extra info wenst.

2.6 In het magazijn

Wijs naar het whiteboard -> 6 In het magazijn...

Focus op de illustratie:

- » Het magazijn in de supermarkt ...

Vraag de leerlingen om de afbeelding van commentaar te voorzien. Herneem wat relevant is.

Inmiddels weten de leerlingen dat de illustratie de verstrekte info verduidelijkt.

De leerlingen voeren de opdracht uit. Wijs naar het lesitem 'Kiezen'. Wie het wil, kan om verduidelijking vragen.

Corrigeer en verbeter klassikaal.

Oplossing

- » magazijn
- » levensmiddelen – koelkasten
- » werknemers – planning

Sluit het lesitem af: om de beurt lezen de leerlingen een infoblokje hardop. Vraag de leerlingen wie extra info wenst.

2.7 In de supermarkt

Wijs naar het whiteboard -> 7 In de supermarkt ...

Focus op de afbeelding:

- » Winkelbediende vult rekken aan in de supermarkt ...

Vraag de leerlingen om de illustratie van commentaar te voorzien. Herneem wat relevant is.

Wijs erop dat de afbeelding de info extra kleur geeft.

De leerlingen voeren de opdracht uit. Wijs naar het lesitem 'Kiezen'. Wie het wil, kan om verduidelijking vragen.

Corrigeer en verbeter klassikaal.

- » sluitingsuur – koopwaar
- » klanten

Sluit het lesitem af: om de beurt lezen de leerlingen een infoblokje hardop.

Vraag de leerlingen wie extra info wenst.

3. Slot

3.1 Overzicht

Focus op het whiteboard. Een leerling leest de items van het overzicht van de les 'Een wel héél lange weg' hardop.

Stel voor om aan de hand van de items nog eens na te denken over de inhoud van de les.

Nodig zeven leerlingen uit om voor de klas om de beurt met eigen woorden een kort overzicht te geven van de zeven lesitems. Indien nodig, stuur bij. Waardeer de inbreng van de leerlingen.

3.2 Feedback

Bespreek met de leerlingen ...

- » Wat zal je onthouden?
- » Wat wist je niet?
- » Vond je de les 'Een wel héél lange weg' interessant? Motiveer.

Sluit de les af met de vraag of iemand nog iets wil meegeven of extra info wenst.

Les 4: De hele wereld in de supermarkt

Specifieke doeleinden

1. De kinderen kennen het principe en het doel van de streepjescode.
2. De kinderen kunnen info geven over het principe en het doel van de streepjescode.
3. De kinderen kennen de weg die ingevoerd fruit en kruiden afleggen.
4. De kinderen kunnen met eigen woorden info geven over fruit en kruiden die worden ingevoerd.
5. De kinderen kennen voorbeelden van ingevoerde levensmiddelen en goederen.
6. De kinderen kunnen met eigen woorden info geven over ingevoerde levensmiddelen en goederen.
7. De kinderen kennen de werkwijze van het kweken van bananen.
8. De kinderen kunnen met eigen woorden info geven over de bananenteelt.

Lesmateriaal

- » Educatieve uitgave 'De hele wereld in de supermarkt' p.14, p.15, p.16 en p.17
- » voor elke leerling een print van p.14, p.15, p.16 en p.17
- » Schrijfgerei
- » Whiteboard
- » Schrijfstift
- » Markeerstiften
- » Kledingstuk met label 'Made in ...'
- » Verpakkingen met een streepjescode
- » Smartphone
- » Tros bananen
- » Wereldkaart
- » Tablets en/of laptops en/of smartphones
- » Toegang tot internet

Vooraf

Breng de ouders op de hoogte dat je tijdens de w.o.-lessen het thema 'De hele wereld in de supermarkt' bespreekt.

Vraag hun medewerking – bijvoorbeeld via de schoolagenda of via de sociale media – om voor de lesitems interesse te tonen.

Lesverloop

1. Instap

Leg het kledingstuk met label 'Made in...', de verpakkingen met een streepjescode, alsook de smartphone en de tros bananen op de toontafel. Vraag de leerlingen of iemand er een idee van heeft waarom je het kledingstuk met label 'Made in ...', de verpakkingen, de smartphone en de tros bananen presenteert. Herneem wat relevant is.

Stel voor om stil te staan bij de afkomst van goederen en levensmiddelen die in de supermarkt te koop worden aangeboden.

Noteer de items van de les 'De hele wereld in de supermarkt' op het whiteboard.

1. Van overal
2. Streepjescode
3. Fruit en kruiden invoeren
4. Smartphone
5. Grote afstanden
 - » Sinaasappels
 - » Zalm
 - » Voertuigen
6. De reis van een banaan

Wijs naar het overzicht. Nodig de leerlingen uit voor alweer een boeiende les.

2. Kern

2.1 Van overal

Projecteer het lesitem '1 Van overal' (p.14) op het digitaal bord.

Wijs naar het whiteboard -> 1. Van overal ...

Een leerling leest hardop wat in de tekstballon staat.

Focus op de illustratie:

» Label van kledij met opschrift 'Made in ...' ...

Vraag de leerlingen om de afbeelding van commentaar te voorzien. Herneem wat relevant is.

Wijs naar het kledingstuk met label 'Made in ...' op de toontafel. Geef mee dat er in het lesitem 'Van overal' info wordt over verstrekt.

De leerlingen beschikken over een fotokopie van pagina 14.

Presenteer de opdracht.

» De infoblokjes stil lezen en markeren wat er wordt gevraagd.

Benadruk dat je over de inhoud indien gewenst extra info geeft.

De leerlingen lezen de infoblokjes stil en markeren wat naar hun mening belangrijk is.

Sluit het lesitem af. Om de beurt lezen de leerlingen een infoblokje hardop.

Vraag wie extra info wenst over het lesitem 'Van overal'.

2.2 Streepjescode

Wijs naar het whiteboard -> 2. Streepjescode ...

Focus op de illustratie:

» Voorbeeld van streepjescode ...

» Weetje

De klassieke streepjescode zal verdwijnen en vervangen worden door een QR-code.

De internationale organisatie die verantwoordelijk is voor het beheer van de barcodestandaarden, kiest voor één code die alle informatie bevat. De klassieke streepjescode maakt plaats voor een QR-code die informatie bevat voor zowel de consument als de retailer.

» Verpakking met streepjescode ...

Vraag de leerlingen om de afbeeldingen te becommentariëren. Herneem wat relevant is.

Wijs naar de verpakkingen op de toontafel, focus op de streepjescode.

Stel voor om nog meer info te sprokkelen over de streepjescode.

De leerlingen voeren de opdracht uit: stillezen en markeren wat er wordt gevraagd. Geef nog eens mee dat je indien nodig een of ander wil verduidelijken.

Corrigeer en verbeter klassikaal.

Oplossing

- » 'Made in Belgium'...
- » 26 juni 1974 in de Verenigde Staten ...
- » ... de Europese Artikel Nummering ...
- » De eerste twee of drie cijfers verwijzen naar het land waarvan het product afkomstig is.

Sluit het lesitem af. Om de beurt lezen leerlingen een infoblokje hardop.

Vraag de leerlingen wie extra info wenst.

2.3 Fruit en kruiden invoeren

Projecteer het lesitem 'Fruit en kruiden invoeren' (p.15) op het digitaal bord.

Wijs naar het whiteboard -> 3. Fruit en kruiden invoeren ...

Focus op de illustratie:

- » Druiven, meloen, citroen, perzik, kruidnagel, peper, nootmuskaat, banaan, kiwi, ananas ...

Vraag de leerlingen om de fruitsoorten en de kruiden te benoemen. Herneem wat correct is.

De leerlingen beschikken over een print van pagina 15.

Presenteer de opdracht.

- » Nagaan uit welk land de fruitsoorten en kruiden worden ingevoerd.

Meteen worden ook de buurlanden genoteerd.

De leerlingen kunnen gebruikmaken van de wereldkaart, alsook van internet.

Er wordt samengewerkt met een klasgenoot.

Een leerling leest hardop wat er in de tekstballon staat.

Corrigeer en verbeter klassikaal.

Voorbeeld: druiven ...

Exportlanden naar België: Zuid-Afrika, Griekenland, Spanje, Italië ...

Buurlanden Zuid-Afrika: Namibië, Botswana, Zimbabwe, Mozambique, Swaziland ...

Buurlanden Griekenland: Albanië, Noord-Macedonië, Bulgarije, Turkije ...

Buurlanden Spanje: Portugal, Frankrijk, Andorra, Gibraltar (Brits overzees gebied), Marokko ...

Buurlanden Italië: Frankrijk, Zwitserland, Oostenrijk, Slovenië ...

Vraag wie extra info wenst over het lesitem 'Fruit en kruiden invoeren'.

2.4 Smartphone

Wijs naar het whiteboard -> 4. Smartphone ...

Wijs naar de smartphone op de toontafel. Vraag de leerlingen of iemand een idee heeft over het waarom van het lesitem 'Smartphone'. Herneem wat relevant is.

Focus op het lesitem '4 Smartphone' op het digitaal bord.

Focus op de illustratie:

» Smartphone ...

De leerlingen lezen het infoblokje stil. Vraag de leerlingen naar nog andere voorbeelden van toestellen waarvan onderdelen uit verschillende landen komen. Voorbeelden: tablet, laptop, ... Een leerling leest het infoblokje hardop.

2.5 Grote afstanden

Projecteer het lesitem '5 Grote afstanden' (p.16) op het digitaal bord.

Wijs naar het whiteboard -> 5. Grote afstanden ...

» Sinaasappels

» Zalm

» Voertuigen

Focus op de illustraties:

» Vliegtuig – vrachtboot – goederentrein – truck – koel-vrachtwagen ...

» Voorraad sinaasappels klaar voor de export ...

» Zalmkwekerij ...

» Goederentrein met personenauto's ...

Vraag de leerlingen naar de link met het lesitem 'Grote afstanden'. Herneem wat relevant is.

De leerlingen beschikken over een fotokopie van pagina 16.

De leerlingen lezen de infoblokjes stil. Benadruk dat je verduidelijking geeft indien nodig.

Om de beurt lezen de leerlingen een infoblokje hardop.

Herneem de opdracht: markeren wat in het lesitem 'Goed gelezen?' wordt opgegeven.

Oplossing

» België voert sinaasappels in uit Spanje en sinaasappelsap uit Brazilië.

» In Noorwegen en in Chili ... Ook in Schotland en in Canada ...

» Vandaag de dag verminderen het aantal autofabrieken als sneeuw voor de zon.

Vraag wie extra info wenst over het lesitem 'Grote afstanden'.

2.6 De reis van een banaan

Projecteer het lesitem '6 De reis van een banaan' (p.17) op het digitaal bord.

Wijs naar het whiteboard -> 6. De reis van een banaan ...

Focus op de illustraties:

- » Zicht op bananen in de afdeling fruit ...
- » Zicht op bananenplant ...
- » Plantage bananen ...
- » Bloem waaruit banaan groeit ...
- » Kabelbaan met geoogste trossen ...
- » Pallet met voorraad bananen ...

Vraag de leerlingen om de afbeeldingen te becommentariëren. De leerlingen beschikken over een fotokopie van pagina 17. De leerlingen lezen de infoblokjes stil. Geef mee dat je indien nodig verduidelijkt. Om de beurt lezen de leerlingen een infoblokje hardop.

Herneem nog eens de opdracht: de infoblokjes stillezen en markeren wat er wordt gevraagd.

De leerlingen voeren de opdracht uit. Corrigeer en verbeter klassikaal.

Oplossing

- » ... zoals bijvoorbeeld Brazilië, India, China, Colombia, Guatemala, Costa Rica, Filipijnen, ...
- » ... 3 à 4 meter hoog.
- » Iemand kapt de hele tros los, een andere boer brengt de tros naar een soort kabelbaan. Via de kabelbaan komen de trossen in het pakstation en worden ze in kleine trossen gesneden.

3. Slot

3.1 Overzicht

Focus op het whiteboard. Een leerling leest de items van het overzicht van de les 'De hele wereld in de supermarkt' hardop.

Stel voor om aan de hand van de items nog eens na te denken over de inhoud van de les.

Nodig zes leerlingen uit om voor de klas om de beurt met eigen woorden een korte samenvatting te geven van de zes lesitems. Indien nodig, stuur bij. Waardeer de inbreng van de leerlingen.

3.2 Feedback

Bespreek met de leerlingen ...

- » Wat zal je onthouden?
- » Wat wist je niet?
- » Vond je de les 'De hele wereld in de supermarkt' interessant? Motiveer.

Sluit de les af met de vraag of iemand nog iets wil meegeven of extra info wenst.

Les 5: Houdbaarheidsdatum

Specifieke doeleinden

1. De kinderen kennen de technieken uit het verleden om het voedsel te bewaren.
2. De kinderen kunnen met eigen woorden info geven over de technieken uit het verleden om het voedsel te bewaren.
3. De kinderen kennen klassieke technieken om het voedsel te bewaren.
4. De kinderen kunnen met eigen woorden info geven over klassieke technieken om het voedsel te bewaren.
5. De kinderen kennen moderne technieken om het voedsel te bewaren.
6. De kinderen kunnen met eigen woorden info geven over moderne technieken om het voedsel te bewaren.

Lesmateriaal

- » Educatieve uitgave 'De hele wereld in de supermarkt' p.18, p.19, p.20 en p.21
- » Voor elke leerling een print van p.18, p.19, p.20 en p.21
- » Schrijfgerei
- » Whiteboard
- » Schrijfstift
- » Kladbladen
- » Verpakkingen van levensmiddelen waarop een houdbaarheidsdatum staat

Vooraf

Breng de ouders op de hoogte dat je tijdens de w.o.-lessen het thema 'De hele wereld in de supermarkt' bespreekt.

Vraag hun medewerking – bijvoorbeeld via de schoolagenda of via sociale media – om voor de lesitems interesse te tonen.

Lesverloop

1. Instap

Leg de verpakkingen waarop een houdbaarheidsdatum staat op de toontafel. Stel voor om de verpakkingen van dichtbij te bekijken. Vraag welke vermelding bijzonder belangrijk is. Herneem wat relevant is. Vertel de leerlingen dat je het in de les wil hebben over de houdbaarheidsdatum en de bewaar technieken.

Noteer de items van de les 'Houdbaarheidsdatum' op het whiteboard.

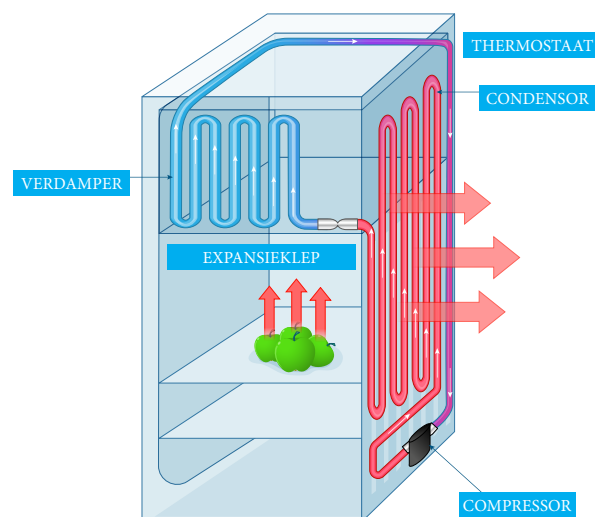
1. Vroeger

2. Bewaar technieken

- » Roken
- » Drogen
- » Zouten en pekelen
- » Konfijten
- » Olie en vet
- » Azijn
- » Pasteuriseren
- » Fermenteren

3. Moderne bewaar technieken

- » Koelkast
- » Diepvriezer
- » Werking
- » Op een rij

Wijs naar het overzicht. Nodig de leerlingen uit voor een interessante én belangrijke les.

2. Kern

2.1 Vroeger

Projecteer het lesitem '1 Vroeger' (p.18) op het digitaal bord.

Wijs naar het whiteboard -> 1 Vroeger ...

Een leerling leest hardop wat in de tekstballon staat.

Focus op de illustraties:

- » Verpakking waarop houdbaarheidsdatum ...
- » Ijskelder ...
- » 'Koele' kast van boerderij ...

Vraag de leerlingen om de afbeeldingen te becommentariëren. Herneem wat relevant is.

Wijs er de leerlingen op dat de illustraties een link hebben met de verstrekte info.

De leerlingen beschikken over een fotokopie van pagina 18.

Presenteer de opdracht.

- » De infoblokjes stil lezen, markeren wat naar de mening van de leerlingen belangrijk is en vervolgens de vraag oplossen.

Geef mee dat je indien nodig verduidelijkt.

De leerlingen lezen de infoblokjes stil en markeren wat naar hun mening belangrijk is.

Lees de vraag hardop.

De leerlingen beantwoorden de vraag. Stel voor om het antwoord te noteren op een kladblad.

Corrigeer en verbeter klassikaal.

Oplossing

1. In de ijskelder stapelt een bediende ijsblokken die in de winter uit de dichtgevroren vijver worden gehakt. De ijsblokken houden in de ijskelder de voedselvoorraden koel.

Noteer het antwoord op het whiteboard. De leerlingen nemen het antwoord over in het leerwerkboek.

Sluit het lesitem af. Om de beurt lezen de leerlingen een infoblokje hardop. Vraag wie extra info wenst over het lesitem 'Vroeger'.

2.2 Bewaartechnieken

Projecteer pagina 19 naast pagina 18 op het digitaal bord.

Wijs naar het whiteboard -> 2 Bewaartechnieken – Roken / Drogen / Zouten en pekelen / Konfijten / Olie en vet / Azijn / Pasteuriseren / Fermenteren ...

Focus op de illustraties:

» Vlees wordt boven vuur gedroogd ...

» Louis Pasteur...

Vraag de leerlingen om de afbeeldingen te becommentariëren. Herneem wat relevant is.

De leerlingen beschikken over een print van pagina 19.

Presenteer nog eens de opdracht: de infoblokjes stil lezen, markeren wat belangrijk is en de vragen beantwoorden.

De leerlingen lezen de infoblokjes stil en markeren wat naar hun mening belangrijk is.

Lees de vragen hardop.

De leerlingen lossen de vragen op.

Corrigeer en verbeter klassikaal.

Oplossing

Pagina 18

2. Het bederven kan je een voetje voor zijn door de schadelijke organismen te doden of door de zuurstof weg te nemen.

Pagina 19

1. Het voedsel wordt in een zoutoplossing gelegd. Deze behandeling zorgt ervoor dat het vocht wordt onttrokken. Hierdoor krijgen bacteriën geen kans meer om te overleven. Het pekelen gebeurt in gezouten én gekruid water.
2. De levensmiddelen worden verwarmd tot zo'n 80° Celsius, de erin aanwezige microben sterven.

Noteer de antwoorden op het whiteboard. De leerlingen nemen de antwoorden over in het leerwerkboek.

Sluit het lesitem af. Om de beurt lezen de leerlingen een infoblokje hardop. Geef indien gewenst extra info over het lesitem 'Bewaartechnieken'.

2.3 Moderne bewaartechnieken

2.3.1 Koelkast

Projecteer pagina 20 op het digitaal bord.

Wijs naar het whiteboard -> 3 Moderne technieken – Koelkast – Werking ...

Focus op de illustraties:

» Het zouten van stokvis ...

» Koelkastafdeling ...

» Onderdelen van de koelkast ...

Vraag de leerlingen om de afbeeldingen te becommentariëren. Herneem wat relevant is.

Geef mee dat de illustraties de verstrekte info verduidelijken.

Noteer op het whiteboard de begrippen -> verdamper, compressor, expansieklep, thermostaat, condensor.

De leerlingen beschikken over een print van pagina 20.

Vertel de leerlingen dat het om onderdelen van de koelkast gaat.

Herneem de opdracht.

De infoblokjes stil lezen, markeren wat naar eigen mening belangrijk is en de vragen oplossen.

Benadruk dat je indien gewenst de inhoud van de verstrekte info verduidelijkt.

De leerlingen lezen de infoblokjes stil en markeren wat belangrijk is.

Lees de vragen hardop.

De leerlingen lossen de vragen op.

Corrigeer en verbeter klassikaal.

Oplossing

1. De onderdelen: verdamper, compressor, expansieklep, thermostaat, condensor.
2. De compressor laat de koelvloeistof door een buis in de koelkast circuleren. De compressor pompt de vloeistof van de verdamper naar de condensor. Via de expansieklep stroomt de vloeistof terug.
3. De condensor geeft de warmte af aan de omringende lucht.

Noteer de antwoorden op het whiteboard. De leerlingen nemen de antwoorden over in het leerwerkboek.

Sluit het lesitem 'Koelkast' af. Om de beurt lezen de leerlingen een infoblokje hardop.

2.3.2 Diepvriezer

Projecteer pagina 21 naast pagina 20 op het digitaal bord.

Wijs naar het whiteboard -> Diepvriezer – Werking / Op een rij ...

Focus op de illustraties:

- » Afdeling diepvriesproducten ...
- » Tafelmodel diepvriezer ...
- » De compressor ...
- » De condensor ...
- » Het expansieventiel ...
- » De verdamper ...

Geef mee dat de afbeeldingen de verstrekte info in de verf zetten.

Vertel met eigen woorden over de delen en de werking van de diepvriezer.

De leerlingen beschikken over een print van pagina 21.

Herneem nog eens de opdracht: de infoblokjes stil lezen, markeren wat belangrijk is en de vragen beantwoorden.

Geef mee dat je indien gewenst extra info verstrekt over de inhoud.

De leerlingen lezen de infoblokjes stil en markeren wat naar hun mening belangrijk is.

Lees de vragen hardop.

De leerlingen lossen de vragen op.

Corrigeer en verbeter klassikaal.

Oplossing

1. De gewenste temperatuur bedraagt -18° Celsius.
2. Het diepvriezen van levensmiddelen begint bij de compressor die het koelmiddel samendrukt. Vervolgens condenseert het koelmiddel in de condensor en wordt het afgevoerd. Het afgekoelde koelmiddel stroomt vervolgens door de vriesruimte, neemt warmte op en verdampt, waardoor in de diepvriezer de gewenste temperatuur wordt bereikt.
3. De compressor zuigt het gasvormig koelmiddel aan, perst het samen en stuurt het onder hoge druk naar het systeem. De condensor zorgt ervoor dat het hete, samengeperste koelmiddel naar de verdamper stroomt. De verdamper zorgt ervoor dat het koelmiddel in de vriesruimte stroomt.

Sluit het lesitem 'Diepvriezer' af. Om de beurt lezen de leerlingen een infoblokje hardop.

3. Slot

3.1 Overzicht

Wijs naar het whiteboard. Een leerling leest de items van het overzicht van de les 'Houdbaarheidsdatum' hardop.

Stel voor om aan de hand van het overzicht nog eens na te denken over de inhoud van de lesitems. Nodig de leerlingen uit om voor de klas om de beurt met eigen woorden een korte samenvatting te geven van de items. Indien nodig, stuur bij.

3.2 Feedback

Bespreek met de leerlingen ...

- » Wat zal je onthouden?
- » Wat wist je niet?
- » Vond je de les 'Houdbaarheidsdatum' interessant? Motiveer.

Sluit de les af met de vraag of iemand nog iets wil meegeven of extra info wenst.

Les 6: Een dikke duim voor het voedsel

Specifieke doeleinden

1. De kinderen kennen het belang van de 'heilige koe' bij de hindoes.
2. De kinderen kunnen info geven over het belang van de 'heilige koe' bij de hindoes.
3. De kinderen kunnen info geven over het consumeren van de hond, het varken en rauwe vis als typische voeding in bepaalde landen.
4. De kinderen kennen het belang van de voedingsstoffen.
5. De kinderen kunnen info geven over het belang van de voedingsstoffen.
6. De kinderen kennen het belang van de natuur als leverancier van grondstoffen.
7. De kinderen kunnen info geven over het belang van de natuur als leverancier van grondstoffen.
8. De kinderen kennen het belang van het bewerken van levensmiddelen in functie van de consumptie.
9. De kinderen kunnen info geven over het belang van het bewerken van levensmiddelen in functie van de consumptie.
10. De kinderen kennen het belang van de vitamines wat de voeding betreft.
11. De kinderen kunnen met eigen woorden info geven over het belang van vitamines wat de voeding betreft.

Lesmateriaal

- » Educatieve uitgave 'De hele wereld in de supermarkt' p.23, p.24 en p.25
- » Voor elke leerling een print van p.23, p.24 en p.25
- » Schrijfgerei
- » Kladbladen
- » Whiteboard
- » Schrijfstift
- » Enkele verpakkingen waarop een overzicht van de ingrediënten

Vooraf

Breng de ouders op de hoogte dat je tijdens de w.o.-lessen het thema 'De hele wereld in de supermarkt' bespreekt. Vraag hun medewerking – bijvoorbeeld via de schoolagenda of via sociale media – om voor de lesitems interesse te tonen.

Lesverloop

1. Instap

Vraag de leerlingen naar info over gezonde voeding. Herneem wat relevant is.

Stel de leerlingen voor om een en ander op een rij te zetten over wanneer voeding als gezond kan worden aangezien.

Leg de verpakkingen waarop het overzicht van de ingrediënten staat op de toontafel.

Vraag de leerlingen om het overzicht te bestuderen. Vraag de leerlingen wie er van die ingrediënten bij naam kent.

Noteer de items van de les 'Een dikke duim voor het voedsel' op het whiteboard.

1. Raar maar waar

- » Heilige koe
- » Hond
- » Varken
- » Rauwe vis

2. Voedingsstoffen

- » Ingrediënten
- » Bron van energie
- » Grondstoffen
- » Bewerken
- » Cellen
- » Vitaminen
- » Suiker

Alsmā meer komen wij aan de weet hoe de mensen zich ver van ons bed voeden. De keuze voor het voedsel hangt af van verschillende factoren. Ben je benieuwd?

Wijs naar het overzicht. Nodig de leerlingen uit voor een alweer boeiende les.

2. Kern

2.1 Raar maar waar

Projecteer het lesitem '1 Raar maar waar' (p.22) op het digitaal bord.

Een leerling leest hardop wat er in de tekstballon staat.

Wijs naar het whiteboard -> 1 Raar maar waar – Heilige koe – Hond – Varken – Rauwe vis...

Focus op de illustraties:

- » Koe in straatbeeld India...
- » Gerecht van hondenvlees...
- » Varkenskop op schotel in slagerij...
- » Sushischotel...

Vraag de leerlingen om de afbeeldingen te becommentariëren. Herneem wat relevant is.

Wijs er de leerlingen op dat de illustraties een link hebben met de verstrekte info.

De leerlingen beschikken over een fotokopie van pagina 22.

Presenteer de opdracht.

- » De infoblokjes stil lezen, markeren wat naar eigen mening belangrijk is, over de inhoud van elk lesitem telkens twee vragen stellen en die voorleggen aan een klasgenoot, tenslotte de vragen van de klasgenoot beantwoorden.

Geef mee dat je indien nodig verduidelijkt.

De leerlingen lezen de infoblokjes stil, markeren wat naar hun mening belangrijk is en stellen vragen over de inhoud van het lesitem. Stel voor om die vragen neer te schrijven op een kladblad en die aan jou voor te leggen. Stuur bij indien nodig. De leerlingen noteren de vragen in het leerwerkschrift en leggen die voor aan een klasgenoot. De klasgenoten lossen de vragen op op een kladblad en corrigeren zelf de antwoorden. Geef mee dat de leerlingen jou bij twijfel kunnen raadplegen.

Sluit het lesitem af. Om de beurt lezen de leerlingen een infoblokje hardop.

2.2 Voedingsstoffen

2.2.1 Ingrediënten - Bron van energie - Grondstoffen - Bewerken

Projecteer pagina 23 op het digitaal bord.

Wijs naar het whiteboard -> 2 Voedingsstoffen – Ingrediënten – Bron van energie – Grondstoffen – Bewerken ...

Focus op de illustraties:

- » Verpakking van levensmiddel...
- » Hen met eieren...
- » Graanhalmen...
- » Zoutwinning...

Vraag de leerlingen om de afbeeldingen van commentaar te voorzien. Herneem wat relevant is.

Vertel dat ook deze illustraties een en ander verduidelijken wat de inhoud van de info betreft.

De leerlingen beschikken over een fotokopie van pagina 23.

Herneem de opdracht.

De infoblokjes stil lezen, markeren wat belangrijk is, vragen stellen en voorleggen aan een klasgenoot, de vragen van de klasgenoot beantwoorden en corrigeren.

De leerlingen voeren de opdracht uit. Benadruk dat je indien nodig verduidelijkt.

Sluit het lesitem af. Om de beurt lezen de leerlingen een infoblokje hardop.

2.2.2 Cellen - Vitaminen - Suiker

Projecteer pagina 24 op het digitaal bord.

Wijs naar het whiteboard -> Voedingsstoffen – Cellen – Vitaminen – Suiker...

Focus op de illustraties:

- » Assortiment fruit...
- » Levensmiddelen...
- » Snoep, vet vlees...

Vraag de leerlingen om de afbeeldingen te becommentariëren. Noteer wat relevant is.

Benadruk dat de illustraties een link hebben met de inhoud van de verstrekte info.

De leerlingen beschikken over een print van pagina 24.

Ga na of iedereen de opdracht snapt. Verduidelijk indien nodig.

De leerlingen voeren de opdracht uit.

Sluit het lesitem af. Om de beurt lezen de leerlingen een infoblokje hardop.

3. Slot

3.1 Overzicht

Wijs naar het whiteboard. Een leerling leest de items van het overzicht van de les ‘Een dikke duim voor het voedsel’ hardop.

Stel voor om aan de hand van het overzicht nog eens na te denken over de inhoud van de lesitems. Nodig de leerlingen uit om voor de klas om de beurt met eigen woorden een korte samenvatting te geven van de items. Indien nodig, stuur bij.

3.2 Feedback

Bespreek met de leerlingen...

- » Wat zal je onthouden?
- » Wat wist je niet?
- » Vond je de les ‘Een dikke duim voor het voedsel’ interessant? Motiveer.

Sluit de les af met de vraag of iemand nog iets wil meegeven of extra info wenst.

Les 7: Kiezen voor gezonde voeding

Specifieke doeleinden

1. De kinderen kennen het belang van de keuze voor gezonde voeding.
2. De kinderen kunnen met eigen woorden het belang van de keuze voor gezonde voeding weergeven.
3. De kinderen kennen het belang van de voedingsdriehoek.
4. De kinderen kunnen info geven over de voedingsdriehoek.
5. De kinderen kennen het belang van het nemen van een gezond ontbijt.
6. De kinderen kunnen met eigen woorden info geven over het belang van het nemen van een gezond ontbijt.
7. De kinderen kunnen info geven over een degelijke broodjeslunch.
8. De kinderen kunnen info geven over de inhoud van de brooddoos die beantwoordt aan de verwachtingen.
9. De kinderen kennen het belang van het nemen van een warme maaltijd.
10. De kinderen kunnen met eigen woorden info geven over het belang van het nemen van een warme maaltijd.
11. De kinderen kunnen samenvattingen maken van verstrekte info.

Lesmateriaal

- » Educatieve uitgave 'De hele wereld in de supermarkt' p.25, p.26, p.27, p.28, p.29, p.30, p.31 en p.32
- » Voor elke leerling een print van p.25, p.26, p.27, p.28, p.29, p.30, p.31 en p.32
- » Schrijfgerei
- » Markeerstiften
- » Whiteboard
- » Schrijfstift

Vooraf

Breng de ouders op de hoogte dat je tijdens de w.o.-lessen het thema 'De hele wereld in de supermarkt' bespreekt. Vraag hun medewerking – bijvoorbeeld via de schoolagenda of via sociale media – om voor de lesitems interesse te tonen.

Lesverloop

1. Instap

Geef de leerlingen mee dat je het wil hebben over gezonde voeding en het belang ervan. Vraag de leerlingen wanneer er sprake is van gezonde voeding. Herneem wat relevant is.

Noteer de items van de les 'Kiezen voor gezonde voeding' op het whiteboard.

1. Over het waarom

» Op een rij

2. De voedingsdriehoek

1 Prima hulpmiddel

2 Een kijk op...

3. Een gezond ontbijt

1 En jij?

2 Waarom? Daarom...

» Nog andere redenen

3 Hoe het kan?

» Graanproducten

» Zuivel

» Fruit en groenten

» Drank

4. Broodjeslunch en ... brooddoos

1 Broodjeslunch

» Ook dat nog

2 Brooddoos

» Een expert aan het woord

5. Warme maaltijd

Wijs naar het overzicht. Nodig de leerlingen uit voor een belangrijke les.

2. Kern

2.1 Over het waarom

Projecteer het lesitem '1 Over het waarom' (p.25) op het digitaal bord.

Wijs naar het whiteboard -> 1 Over het waarom – Op een rij...

Focus op de illustraties:

»» Fornuis en aanrecht in keuken met focus op groenten...

»» Aan het ravotten...

Vraag de leerlingen om de afbeeldingen te becommentariëren. Herneem wat relevant is.

Vertel de leerlingen dat de illustraties een link hebben met de verstrekte info.

De leerlingen beschikken over een print van pagina 25.

Presenteer de opdracht.

»» De lesitems stil lezen, vervolgens nog eens stil lezen en markeren wat naar de mening belangrijk is en tenslotte elk lesitem samenvatten met eigen woorden.

De leerlingen voeren de opdracht uit. Voorzie voldoende tijd om de inhoud samen te vatten.

Vraag drie leerlingen om de samenvatting te presenteren.

Sluit het lesitem af. Om de beurt lezen leerlingen een infoblokje hardop.

2.2 De voedingsdriehoek

2.2.1 Prima Hulpmiddel

Projecteer pagina 26 op het digitaal bord.

Wijs naar het whiteboard -> 2 Voedingsdriehoek – Prima Hulpmiddel – Een kijk op...

Focus op de illustraties:

»» De voedingsdriehoek...

»» Fruit consumeren...

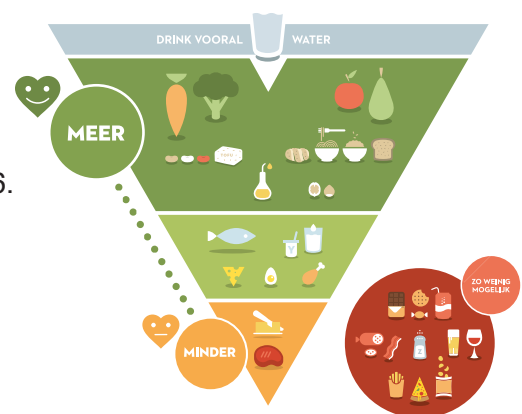
Vraag de leerlingen om de afbeeldingen te becommentariëren. Benadruk dat de illustraties een link hebben met de inhoud van het lesitem. De leerlingen beschikken over een fotokopie van pagina 26. Sluit het lesitem af. De leerlingen lezen om de beurt een infoblokje hardop.

2.2.2 Een kijk op...

Herneem de opdracht. Ga na of de opdracht duidelijk is.

De leerlingen voeren de opdracht uit. Vraag drie leerlingen om de samenvatting te presenteren.

Sluit het lesitem af. De leerlingen lezen om de beurt een infoblokje hardop.

2.3 Een gezond ontbijt

2.3.1 En jij?

Projecteer pagina 27 op het digitaal bord.

Wijs naar het whiteboard -> 3 Een gezond ontbijt – 1 En jij? ...

Focus op de illustratie:

» Melk uit de fles...

Vraag de leerlingen naar de link met het lesitem. Herneem wat relevant is.

De leerlingen beschikken over een print van pagina 27.

Presenteer de opdracht.

» Noteren wat er gedurende een week als ontbijt wordt genomen.

Stel voor om elke dag het overzicht van het genomen ontbijt te noteren in het schema.

2.3.2 Waarom? Daarom...

Projecteer naast pagina 27 ook pagina 28 op het digitaal bord.

Wijs naar het whiteboard -> 3 Een gezond ontbijt -> 2 Waarom? Daarom... - Nog andere redenen...

Focus op de illustratie:

» Een voorbeeld van een 'gezond' ontbijt...

Vraag de leerlingen naar een link met het lesitem. Herneem wat relevant is.

De leerlingen beschikken over een print van pagina 28.

Herneem de opdracht.

» De infoblokjes van het lesitem 'Waarom? Daarom...' stil lezen, vervolgens nog eens stil lezen en markeren wat naar de mening belangrijk is en tenslotte het lesitem samenvatten met eigen woorden.

Benadruk dat je verduidelijkt indien nodig.

De leerlingen voeren de opdracht uit. Voorzie voldoende tijd om de inhoud samen te vatten.

Vraag drie leerlingen om de samenvatting te presenteren.

Sluit het lesitem af. Om de beurt lezen leerlingen een infoblokje hardop.

2.3.3 Hoe het kan?

Projecteer pagina 28 en pagina 29 op het digitaal bord.

Wijs naar het whiteboard -> 3 Een gezond ontbijt -> 3 Hoe het kan? – Graanproducten – Zuivel – Fruit en groenten – Drank...

Focus op de illustraties:

- » Voorbeelden van 'ongezonde hapjes'...
- » De Schijf van Vijf...
- » Ideeën voor een gezond ontbijt...
- » Smoothiebowl...

Vraag de leerlingen om de afbeeldingen te becommentariëren.
Geef mee dat de illustraties enkele infoblokjes in de verf zetten.
De leerlingen beschikken over een fotokopie van pagina 29.
Herneem nog eens de opdracht.

- » De infoblokjes van het lesitem 'Hoe het kan?' stil lezen, vervolgens nog eens stil lezen en markeren wat naar de mening belangrijk is en afsluiten met het samenvatten van het lesitem.
Wijs er de leerlingen op dat voor dit lesitem twee samenvattingen worden gemaakt.

Geef mee dat je extra info geeft indien gewenst.

De leerlingen voeren de opdracht uit.

Vraag voor elke samenvatting twee leerlingen om de samenvattingen te presenteren.

Sluit het lesitem af. De leerlingen lezen om de beurt een infoblokje hardop.

2.4 Broodjeslunch en ... brooddoos

2.4.1 Broodjeslunch

Projecteer het lesitem '4 Broodjeslunch en ... brooddoos' (p.30) op het digitaal bord.

Wijs naar het whiteboard -> 4 Broodjeslunch en ... brooddoos – 1 Broodjeslunch – Ook dat nog...

Vraag de leerlingen wie er een idee heeft van een broodlunch. Herneem wat relevant is.

Focus op de illustratie:

- » Voorbeeld van broodlunch...

Geef mee dat er aardig wat info te sprokkelen valt over de broodlunch.

De leerlingen beschikken over een fotokopie van pagina 30.

Benadruk dat je tijdens het uitvoeren van de opdracht verduidelijkt indien nodig.

De leerlingen voeren de opdracht uit. Vraag drie leerlingen om de samenvatting te presenteren.

Sluit het lesitem af. Om de beurt lezen leerlingen een infoblokje hardop.

2.4.2 Brooddoos

Projecteer het lesitem '2 Brooddoos' (p.31) op het digitaal bord.

Wijs naar het whiteboard -> 4 Broodjeslunch en ... brooddoos – 2 Brooddoos – Een expert aan het woord...

Vraag de leerlingen wie gebruikmaakt van de brooddoos op school. Maak je als leerkracht ook al eens gebruik van een brooddoos? Leg je een getuigenis af?

Focus op de illustratie:

» Voorbeeld van voedsel in brooddoos...

Vertel de leerlingen om extra info te sprokkelen over de brooddoos.

De leerlingen beschikken over een print van pagina 31.

Vooraleer de afgesproken opdracht aan te pakken, noteren de leerlingen in het item 'En in die van jou?' het overzicht van hoe hun brooddoos al eens wordt gevuld.

De leerlingen voeren de opdracht uit. Vraag drie leerlingen om de samenvatting te presenteren.

Sluit het lesitem af. Om de beurt lezen leerlingen een infoblokje hardop.

2.5 Warme maaltijd

Projecteer het lesitem '5 Warme maaltijd' (p.32) op het digitaal bord.

Wijs naar het whiteboard -> 5 Warme maaltijd...

Vraag de leerlingen wie een en ander wil vertellen over de warme maaltijd.

Stel voor om alweer interessante info te sprokkelen over dit lesitem.

Focus op de illustratie:

» Warme maaltijd...

De leerlingen beschikken over een print van pagina 32.

De leerlingen voeren de opdracht uit: de infoblokjes van het lesitem 'Warme maaltijd' stil lezen, vervolgens nog eens stil lezen en markeren wat naar de mening belangrijk is en tenslotte het lesitem samenvatten met eigen woorden. Geef mee dat je indien nodig extra info geeft over de inhoud van het lesitem. Vraag drie leerlingen om de samenvatting te presenteren.

Sluit het lesitem af. Om de beurt lezen leerlingen een infoblokje hardop.

3. Slot

3.1 Overzicht

Wijs naar het whiteboard. Een leerling leest de items van het overzicht van de les 'Kiezen voor gezonde voeding' hardop. Vraag de leerlingen om aan de hand van het overzicht nog eens na te denken over de inhoud van lesitems. Stel voor om om de beurt met eigen woorden een korte weergave te geven van de items. Indien nodig, stuur bij.

Alternatief: vraag de leerlingen om bij te sturen indien nodig.

3.2 Feedback

Bespreek met de leerlingen ...

» Wat zal je onthouden?

» Wat wist je niet?

» Vond je de les 'Kiezen voor gezonde voeding' interessant? Motiveer.

Sluit de les af met de vraag of iemand nog iets wil meegeven of extra info wenst.

Les 8: Vegetarisch en veganistisch

Specifieke doeleinden

1. De kinderen kennen de betekenis van de begrippen 'vegetarisch' en 'veganistisch'.
2. De kinderen kunnen met eigen woorden info geven over de begrippen 'vegetarisch' en 'veganistisch'.
3. De kinderen kennen de soorten vegetariërs.
4. De kinderen kunnen info geven over de soorten vegetariërs.
5. De kinderen kennen het belang van vegetarisch voedsel.
6. De kinderen kunnen met eigen woorden info geven over de keuze voor vegetarisch voedsel.
7. De kinderen kunnen samenvattingen maken van verstrekte info aan de hand van een woordspin, een mindmap, een woordweb,...

Lesmateriaal

- » Educatieve uitgave 'De hele wereld in de supermarkt' p.33, p.34 en p.35
- » Voor elke leerling een print van p.33, p.34 en p.35
- » Schrijfgerei
- » Kladbladen
- » Markeerstiften
- » Whiteboard
- » Schrijfstift
- » Folders waarin voedingsmiddelen voor de vegetariër en de veganist
- » Tablets en/of laptops
- » Aansluiting op internet

Vooraf

Breng de ouders op de hoogte dat je tijdens de w.o.-lessen het thema 'De hele wereld in de supermarkt' bespreekt. Vraag hun medewerking – bijvoorbeeld via de schoolagenda of via sociale media – om voor de lesitems interesse te tonen.

Lesverloop

1. Instap

Leg de folders waarin voedingsmiddelen voor de vegetariër en de veganist op de toontafel. Stel de leerlingen voor om de folders te doorbladeren.

Vraag de leerlingen wie in de folders 'speciaal' voedsel terugvindt. Herneem wat relevant is.

Stel de leerlingen voor om het in de afsluitende les te hebben over vegetariërs en veganisten.

Pols bij de leerlingen naar de kennis over vegetariërs en veganisten. Kennen de leerlingen iemand in de familie en/of in de kennissenkring van de ouders die voor veganistisch of vegetarisch voedsel kiest? Nodig hen uit om er een of ander over te vertellen.

Leg jij eventueel een getuigenis af?

Noteer de items van de les 'Vegetarisch en veganistisch' op het whiteboard.

1. Vegetarisch of veganistisch?

2. Soorten vegetariërs

- » Ovo-lacto-vegetariër
- » Lacto-vegetariër
- » Ovo-vegetariër
- » Pescotariër
- » Flexitariër
- » Fruittariër
- » Pollotariër

3. Vegetarisch eten is gezond

- » Vleesvervangers
- » Nog eens op een rij

2. Kern

2.1 Vegetarisch of veganistisch?

Projecteer het lesitem '1 Vegetarisch of veganistisch?' (p.33) op het digitaal bord.

Wijs naar het whiteboard -> 1 Vegetarisch of veganistisch?...

Een leerling leest hardop wat in de tekstballon staat.

Focus op de illustratie:

» Afdeling met vegetarische voeding...

Vraag de leerlingen om de afbeelding van commentaar te voorzien. Herneem wat relevant is.

Geef de leerlingen mee dat de illustratie een link heeft met de info.

De leerlingen beschikken over een fotokopie van pagina 33.

Presenteer de opdrachten.

» Enkele begrippen uitleggen.

» Voorbeelden geven van schaal- en schelpdieren.

» De infoblokjes stil lezen, markeren wat belangrijk is en tenslotte een samenvatting maken aan de hand van een woordenspin, een mindmap, een woordweb, ...

De leerlingen voeren de opdrachten uit. Stel voor om voor de verklaring van de woorden, de voorbeelden en de samenvattingen gebruik te maken van kladbladen.

De leerlingen voeren de opdrachten uit. Ze maken gebruik van internet.

Corrigeer en verbeter klassikaal. Noteer de verklaringen en de voorbeelden op het whiteboard.

Oplossing

» lactose -> ook wel melksuiker genoemd, komt voor in melk van zoogdieren, waaronder koeien, bron van energie ...

» gluten -> eiwitten die van nature in granen zitten, zoals tarwe, spelt en rogge...
-> veel producten bevatten gluten zoals brood, crackers, pasta, pizza en koekjes...

» allergie -> een sterke reactie van het afweersysteem op stoffen van buitenaf die in de meeste gevallen ongevaarlijk zijn ...

» voorbeelden van schaaldieren: garnaal, kreeft, krab, rivierkreeft, krill, zeepokken...

» voorbeelden van schelpdieren: mossel, oester, mesheft, sint-jacobsschelp, slak, inktvis...

Beoordeel de samenvattingen individueel, stuur bij indien nodig.

De leerlingen nemen de verklaringen en de voorbeelden over in het leerwerkboek.

Sluit het lesitem af. De leerlingen lezen om de beurt een infoblokje hardop.

2.2 Soorten vegetariërs

Projecteer pagina 34 op het digitaal bord.

Wijs naar het whiteboard -> 2 Soorten vegetariërs – Ovo-lacto-vegetariër – Lacto-vegetariër – Ovo-vegetariër – Pescotariër – Flexitariër – Fruittariër – Pollotariër...

Focus op de afbeeldingen:

- » Kaas, eieren, boter...
- » Visgerecht...
- » Fruitmand...
- » Kip, vis...

Geef mee dat de illustraties een link hebben met de verstrekte info.

De leerlingen beschikken over een print van pagina 34.

Herneem de opdracht.

- » De infoblokjes stil lezen, markeren wat naar eigen mening belangrijk is en een samenvatting maken.

Beoordeel de samenvattingen individueel. Stuur bij indien nodig.

Sluit het lesitem af. De leerlingen lezen om de beurt een infoblokje hardop.

2.3 Vegetarisch eten is gezond

Projecteer pagina 35 op het digitaal bord.

Wijs naar het whiteboard -> 3 Vegetarisch eten is gezond – Vleesvervangers – Nog eens op een rij...

Focus op de illustraties:

- » Voedingsdriehoek...
- » Zeewier, quinoa, seitan, soja, tofu, quorn...

Vraag de leerlingen om de afbeeldingen te becommentariëren. Geef voldoende aandacht aan de voedingsdriehoek. Geef mee dat de illustraties alweer een link hebben met de verstrekte info van het lesitem 'Vegetarisch eten is gezond'.

De leerlingen beschikken over een print van pagina 35.

Wellicht is de opdracht duidelijk voor de leerlingen. Benadruk dat je indien nodig verduidelijkt.

De leerlingen maken een samenvatting van het lesitem 'Vegetarisch eten is gezond'.

Beoordeel de samenvattingen individueel. Stuur bij indien nodig.

Sluit het lesitem af. De leerlingen lezen om de beurt een infoblokje hardop.

3. Slot

3.1 Overzicht

Wijs naar het whiteboard. Een leerling leest de items van het overzicht van de les 'Vegetarisch en veganistisch' hardop.

Stel voor om aan de hand van het overzicht nog eens na te denken over de inhoud van de lesitems. Nodig de leerlingen uit om voor de klas om de beurt met eigen woorden een korte samenvatting te geven van de items. Indien nodig, stuur bij.

3.2 Feedback

Bespreek met de leerlingen...

- » Wat zal je onthouden?
- » Wat wist je niet?
- » Vond je de les 'Vegetarisch en veganistisch' interessant? Motiveer.

Sluit de les af met de vraag of iemand nog iets wil meegeven of extra info wenst.

Evaluatie

Dit weet, kan en ken ik

Specifieke doeleinden

1. De kinderen kennen het systeem van het oplossen van vragen door middel van multiple choice.
2. De kinderen kunnen vragen oplossen aan de hand van multiple choice.
3. De kinderen kennen basisinfo over het winkelen, de supermarkt, de gezonde voeding,...
4. De kinderen kunnen de gekende basisinfo aanstippen.
5. De kinderen kennen de activiteiten van de kruidenier in de middeleeuwen.
6. De kinderen kunnen met eigen woorden info geven over de activiteiten van de kruidenier in de middeleeuwen.
7. De kinderen kennen de veranderingen die de kruidenier te wachten staan vanaf het einde van de 19de eeuw.
8. De kinderen kunnen met eigen woorden info geven over de veranderingen die de kruidenier te wachten staan vanaf het einde van de 19de eeuw.
9. De kinderen kennen de omstandigheden die aanleiding geven tot het ontstaan van de eerste warenhuizen.
10. De kinderen kunnen met eigen woorden info geven over de omstandigheden die aanleiding geven tot het ontstaan van de eerste warenhuizen.
11. De kinderen kennen de omstandigheden wat het winkelen betreft voor zowel de winkelier, de kruidenier als de verantwoordelijke van de supermarkt tijdens de oorlogsjaren.
12. De kinderen kunnen met eigen woorden info geven over de omstandigheden wat het winkelen betreft voor zowel de winkelier, de kruidenier als de verantwoordelijke van de supermarkt tijdens de oorlogsjaren.
13. De kinderen kennen de verdere evolutie van de supermarkt.
14. De kinderen kunnen met eigen woorden info geven over de verdere evolutie van de supermarkt.
15. De kinderen kunnen van de lesitems een samenvatting geven.
16. De kinderen kennen het verloop van het inkopen van goederen en levensmiddelen bedoeld voor de supermarkt.

17. De kinderen kunnen het verloop schetsen van het inkopen van goederen en levensmiddelen bedoeld voor de supermarkt.
18. De kinderen kennen het verloop van het leveringsproces van goederen en levensmiddelen bedoeld voor de supermarkt.
19. De kinderen kunnen het verloop schetsen van het inkopen van goederen en levensmiddelen bedoeld voor de supermarkt.
20. De kinderen kennen het verloop van het bestellen van goederen en levensmiddelen bedoeld voor de supermarkt.
21. De kinderen kunnen het verloop schetsen van het bestellen van goederen en levensmiddelen bedoeld voor de supermarkt.
22. De kinderen kennen het verloop van het leveren van goederen en levensmiddelen bedoeld voor de supermarkt.
23. De kinderen kunnen het verloop schetsen van het leveren van goederen en levensmiddelen bedoeld voor de supermarkt.
24. De kinderen kennen de werkzaamheden in het magazijn van de supermarkt.
25. De kinderen kunnen info geven over de werkzaamheden in het magazijn van de supermarkt.
26. De kinderen kennen het principe en het doel van de streepjescode.
27. De kinderen kunnen info geven over het principe en het doel van de streepjescode.
28. De kinderen kennen de weg die ingevoerd fruit en kruiden afleggen.
29. De kinderen kunnen met eigen woorden info geven over fruit en kruiden die worden ingevoerd.
30. De kinderen kennen voorbeelden van ingevoerde levensmiddelen en goederen.
31. De kinderen kunnen met eigen woorden info geven over ingevoerde levensmiddelen en goederen.
32. De kinderen kennen de werkwijze van het kweken van bananen.
33. De kinderen kunnen met eigen woorden info geven over de bananenteelt.
34. De kinderen kennen de technieken uit het verleden om het voedsel te bewaren.
35. De kinderen kunnen met eigen woorden info geven over de technieken uit het verleden om het voedsel te bewaren.
36. De kinderen kennen klassieke technieken om het voedsel te bewaren.
37. De kinderen kunnen met eigen woorden info geven over klassieke technieken om het voedsel te bewaren.
38. De kinderen kennen moderne technieken om het voedsel te bewaren.
39. De kinderen kunnen met eigen woorden info geven over moderne technieken om het voedsel te bewaren.

40. De kinderen kennen het belang van de 'heilige koe' bij de hindoes.
41. De kinderen kunnen info geven over het belang van de 'heilige koe' bij de hindoes.
42. De kinderen kunnen info geven over het consumeren van de hond, het varken en rauwe vis als typische voeding in bepaalde landen.
43. De kinderen kennen het belang van de voedingsstoffen.
44. De kinderen kunnen info geven over het belang van de voedingsstoffen.
45. De kinderen kennen het belang van de natuur als leverancier van grondstoffen.
46. De kinderen kunnen info geven over het belang van de natuur als leverancier van grondstoffen.
47. De kinderen kennen het belang van het bewerken van levensmiddelen in functie van de consumptie.
48. De kinderen kunnen info geven over het belang van het bewerken van levensmiddelen in functie van de consumptie.
49. De kinderen kennen het belang van de vitamines wat de voeding betreft.
50. De kinderen kunnen met eigen woorden info geven over het belang van vitamines wat de voeding betreft.
51. De kinderen kennen het belang van de keuze voor gezonde voeding.
52. De kinderen kunnen met eigen woorden het belang van de keuze voor gezonde voeding weergeven.
53. De kinderen kennen het belang van de voedingsdriehoek.
54. De kinderen kunnen info geven over de voedingsdriehoek.
55. De kinderen kennen het belang van het nemen van een gezond ontbijt.
56. De kinderen kunnen met eigen woorden info geven over het belang van het nemen van een gezond ontbijt.
57. De kinderen kunnen info geven over een degelijke broodjeslunch.
58. De kinderen kunnen info geven over de inhoud van de brooddoos die beantwoordt aan de verwachtingen.
59. De kinderen kennen het belang van het nemen van een warme maaltijd.
60. De kinderen kunnen met eigen woorden info geven over het belang van het nemen van een warme maaltijd.
61. De kinderen kunnen samenvattingen maken van verstrekte info.
62. De kinderen kennen de betekenis van de begrippen 'vegetarisch' en 'veganistisch'.
63. De kinderen kunnen met eigen woorden info geven over de begrippen 'vegetarisch' en 'veganistisch'.

- 64. De kinderen kennen de soorten vegetariërs.
- 65. De kinderen kunnen info geven over de soorten vegetariërs.
- 66. De kinderen kennen het belang van vegetarisch voedsel.
- 67. De kinderen kunnen met eigen woorden info geven over de keuze voor vegetarisch voedsel aan de hand van een mindmap, een woordweb,...

Lesmateriaal

- » Educatieve uitgave 5de en 6de leerjaar
'De hele wereld in de supermarkt'
- » Voor elke leerling een print van pagina 36 en pagina 37
- » Schrijfgerei
- » Markeergerei

Lesverloop

Noteer op het whiteboard -> Kennen en kunnen.

Vraag de leerlingen of iemand het verschil kent tussen 'kennen' en 'kunnen'.
Herneem wat relevant is.

Projecteer het lesitem -> Dit weet, ken en kan ik (p.36 en p.37) op het digitaal bord.

Een leerling leest hardop het verschil tussen 'kennen' en 'kunnen'.

De leerlingen beschikken over een print van pagina's 36 en 37.

Presenteer de opdracht.

Het hokje kleuren met blauw ofwel groen ofwel rood.

Geef de leerlingen mee dat ze een overzicht krijgen van de besproken lesitems.

Wijs op de afbeeldingen die het overzicht illustreren.

De leerlingen nemen het overzicht van de lesitems door en kleuren elk hokje met ofwel blauw (Ik kén dit...) ofwel met groen (Ik kán dit...) ofwel met rood (Hierover vraag ik nog wat uitleg...).

Ga na of de leerlingen de opdracht begrijpen.

Voorzie voldoende tijd voor de opdracht.

Pols bij de leerlingen wie voor een of ander item extra uitleg wenst. Verwijs naar het rooster ->

Hierover vraag ik nog wat uitleg...

Een optie: een klasgenoot verstrekt de uitleg. Stuur bij waar nodig.

Toets

Bereid de leerlingen voor op de gesloten- en openboektoets.

Deel de toetsbladen -> Geslotenboektoets en Openboektoets uit.

De leerlingen noteren naam en klas.

Overloop de opdrachten klassikaal.

Stel de leerlingen voor om met een markeerstift in iedere vraag of opdracht de naar hun mening belangrijke begrippen aan te duiden.

De eerste toets is een geslotenboektoets. De leerlingen mogen geen gebruikmaken van het leerwerkboek of andere bronnen.

Bij de openboektoets kunnen de leerlingen het leerwerkboek wel gebruiken.

Geslotenboektoets

NAAM:

KLAS:

1. Geef telkens een weetje over...

» De 'cruidenier' in de middeleeuwen:

.....

.....

.....

.....

» De 'coöperatieve' verbruiksverenigingen:

.....

.....

.....

.....

» De eerste kruidenierswinkels:

.....

.....

.....

.....

» De eerste warenhuizen:

.....

.....

.....

.....

»» Het 'winkelen' tijdens de Tweede Wereldoorlog:

.....

.....

.....

.....

»» De eerste supermarkten:

.....

.....

.....

.....

/6

2. Vorm telkens een zin waarmee je de belangrijkheid en de essentie aantoont.

a) Inkopen

.....

.....

.....

b) Leveren

.....

.....

.....

c) Bestellen

.....

.....

.....

d) Naar de supermarkt

.....

.....

.....

e) Levering

.....

.....

.....

f) In het magazijn

.....

.....

.....

/3

3. Bestudeer de illustratie. Geef er info over.

.....

.....

.....

.....

/2

4. Geef info over het invoeren van de banaan.

.....

.....

.....

.....

.....

/3

5. Geef het verschil tussen 'konfijten', 'pasteuriseren' en 'fermenteren'.

» Konfijten:

.....

.....

.....

» Pasteuriseren:

.....

.....

.....

» Fermenteren:

.....

.....

.....

/3

6. Al of niet akkoord? De compressor is het hart van de diepvriezer. Motiveer je antwoord.

☐ Akkoord, omdat

.....

.....

☐ Niet akkoord, omdat

.....

.....

/1

7. Geef telkens twee voorbeelden van ...

» Plantaardig voedsel:

.....

.....

» Dierlijk voedsel:

.....

.....

» Mineralen:

.....

.....

/3

8. Lijst twee pluspunten op van een gezonde voeding.

»

.....

»

.....

/2

9. Toon aan dat de keuze voor volkoren brood belangrijk is.

.....

.....

.....

/1

10. Geef twee voorbeelden van soorten vegetariërs en geef er info over.

>>

.....

.....

>>

.....

.....

/1

Totaal

/25

Beoordeling Gesloten boek

1. 1 punt voor elk weetje
» Totaal 6 punten
2. 0,5 punt voor elke zin
» Totaal 3 punten
3. 1 punt voor elk infoweeetje
» Totaal 2 punten
4. 1 punt voor elk infoweeetje
» Totaal 3 punten
5. 1 punt voor de uitleg van elk begrip
» Totaal 3 punten
6. 1 punt voor de motivering
» Totaal 1 punt
7. 0,5 punt voor elk voorbeeld
» Totaal 3 punten
8. 1 punt voor elk pluspunt
» Totaal 2 punten
9. 1 punt voor de motivering
» Totaal 1 punt
10. 0,5 punt voor elk voorbeeld
» Totaal 1 punt

Totaal 25 punten

Correctiesleutel Geslotenboektoets

1. De leerlingen kunnen kiezen uit de info die in het leerwerkboek staat.
2. Beoordeel de zinnen op het weergeven van de essentie wat de inhoud van de begrippen betreft.
3. De leerlingen kunnen kiezen uit de verstrekte info die in het leerwerkboek staat.
4. De leerlingen kunnen kiezen uit de info die in het leerwerkboek staat.
5. Konfijten -> Door het voedsel in suiker of honing te leggen, kan het langer bewaren.

Pasteuriseren -> Door de producten te verwarmen tot rond 80° Celsius, sterven de aanwezige microben. Sindsdien worden melk en melkproducten gepasteuriseerd.

Fermenteren -> Met behulp van bacteriën of schimmels wordt de houdbaarheid verlengd. Door omzetting van suikers in zuren of alcohol kunnen producten een andere smaak en geur krijgen.

6. Beoordeel de motivatie, alsook de correctheid van de inhoud.
7. Plantaardig voedsel: aardappelen, aardbeien, appels, bessen, tarwe,...
Dierlijk voedsel: varkensvlees, rundsvlees, eieren, kip,...
Mineralen: calcium, magnesium, fosfor,...
8. De leerlingen kunnen kiezen uit de info die in het leerwerkboek staat.
9. Volkorenbrood bevat veel vezels en voedingsstoffen.
Met pitjes en zaden wordt brood extra voedzaam.
10. Keuze uit: ovo-lacto-vegetariër, lacto-vegetariër, ovo-vegetariër, pescotariër, flexitariër, fruittariër en pollotariër.
Ovo-lacto-vegetariër -> zuivel en eieren...
Lacto-vegetariër -> zuivelproducten, maar geen eieren...
Ovo-vegetariër -> eet eieren, maar geen zuivelproducten, vlees en vis...
Pescotariër -> geen vlees, maar wel vis, eieren en zuivelproducten...
Flexitariër -> als vegetariër, af en toe toch vlees of vis...
Fruittariër -> fruit, noten, zaden en granen...
Pollotariër -> als vegetariër geen vlees, maar wel gevogelte – zoals kip – én vis...

Openboektoets

NAAM:

KLAS:

1. Welke gebeurtenis in de geschiedenis van de winkelier spreekt jou het meest aan?
Motiveer je keuze.

.....

.....

.....

.....

/1

2. Geef de naar jouw mening het meest belangrijke pluspunt tijdens het winkelen in de supermarkt.

.....

.....

/1

3. Focus op de taak van de verantwoordelijke wat het inkopen van levensmiddelen betreft. Geef twee voorbeelden van wat er fout kan lopen.

>>

.....

>>

.....

/1

4. Vind je het belangrijk dat je weet uit welk land levensmiddelen – zoals bijvoorbeeld fruit – worden ingevoerd? Motiveer je antwoord.

☐ Ja, omdat
.....
.....

☐ Neen, omdat
.....
.....

/1

5. Welke bewaartechniek uit het verleden spreekt jou het meest aan?
Motiveer je antwoord.

.....
.....
.....

/2

6. Geef met eigen woorden een bondig overzicht van hoe de koelkast werkt.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

/3

7. Wanneer eet iemand ongezond?

.....

.....

.....

/2

8. Toon aan dat de voedingsdriehoek bijzonder waardevol is.

.....

.....

.....

.....

/2

9. Wat stop je in een brooddoos zodat die van een voedingsexpert een dikke duim krijgt?

.....

.....

.....

.....

/1

10. Wie spreekt jou het meest aan: de veganist of de vegetariër? Motiveer.

- ☐ De veganist, omdat
-
-
- ☐ De vegetariër, omdat
-
-

/1

Totaal

/15

Beoordeling open boek

1. 1 punt voor de motivatie
» Totaal 1 punt
2. 1 punt voor de correctheid van de inhoud van het opgegeven pluspunt
» Totaal 1 punt
3. 0,5 punt voor elk correct weergegeven voorbeeld
» Totaal 1 punt
4. 1 punt voor de motivatie
» Totaal 1 punt
5. 1 punt voor de keuze van bewaartechniek, 1 punt voor de motivatie
» Totaal 2 punten
6. 0,5 punt voor elke opgegeven deel
» Totaal 3 punten
7. 1 punt voor een correct weergegeven argument
» Totaal 2 punten
8. 1 punt voor elk correct weergegeven element
» Totaal 2 punten
9. 0,5 punt voor elk correct weergegeven voorbeeld
» Totaal 1 punt
10. 0,5 punt voor elke correct weergegeven motivatie
» Totaal 1 punt

Totaal 15 punten

Correctiesleutel toets open boek

1. De leerlingen kunnen kiezen uit het overzicht uit het leerwerkboek.
2. De leerlingen kunnen eventueel een keuze maken uit de pluspunten van het lesitem.
3. De leerlingen tonen aan wat er fout kan lopen.
4. De leerlingen motiveren de keuze.
5. De leerlingen maken een keuze uit de mogelijkheden en motiveren.
6. De leerlingen vernoemen in het overzicht alvast de belangrijkste onderdelen zoals de compressor, de condensor, het koelmiddel, de verdamper, expansieventiel,...
7. De leerlingen kunnen kiezen uit het overzicht van de levensmiddelen die in de gezondheidsdriehoek in de rode cirkel staan afgebeeld.
8. De leerlingen focussen vooral op de levensmiddelen die bovenaan in de voedingsdriehoek staan afgebeeld.
9. De leerlingen maken gebruik van de voorbeelden die de expert vernoemt in het overzicht.
10. De leerlingen motiveren hun keuze.

Achteraf

Bespreek met de leerlingen het resultaat.

Overloop nog eens de vragen en opdrachten, alsook de antwoorden.

Voorzie voldoende tijd om eventuele extra vragen van de leerlingen te beantwoorden en/of om bij te sturen, alsook om op eventuele opmerkingen te reageren.

Extra actie

De uitgave 'Naar de supermarkt – Toffe opdrachten' presenteert 10 opdrachten.

Deze opdrachten sluiten bijzonder goed aan bij de educatieve uitgave 'De hele wereld in de supermarkt'.

Opdracht 1 – Welkom-fruit-mobile

Opdracht 2 – Herfstslingers

Opdracht 3 – Sfeerlampje

Opdracht 4 – Halloween-vleermuis

Opdracht 5 – Muziekinstrument

Opdracht 6 – Cadeauverpakking

Opdracht 7 – Carnavalsmasker

Opdracht 8 – Lentehazen

Opdracht 9 – Versierde eieren

Opdracht 10 – Zeilboot

